

Bruxelles, 17.10.2018
COM(2018) 699 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Îndeplinirea angajamentelor politice ale UE în materie de securitate alimentară
și nutrițională:
Al treilea raport bienal**

{SWD(2018) 440 final}

1. INTRODUCERE

Acesta este cel de al treilea raport care evidențiază progresele înregistrate de UE și de statele sale membre în ceea ce privește punerea în aplicare a politicii lor comune privind securitatea alimentară¹. Raportul este însoțit de un document de lucru al serviciilor Comisiei, care oferă informații suplimentare privind analizele și studiile de caz. În cuprinsul raportului, diverse exemple reflectă modul în care UE și statele sale membre au intensificat în continuare sprijinul și au răspuns la recomandările și concluziile Consiliului din 2016.

2. EVOLUȚIILE POLITICE LA NIVEL GLOBAL ȘI EUROPEAN

Având în vedere că 821 de milioane de persoane au fost afectate de foamete la nivel mondial, în 2017 insecuritatea alimentară și nutrițională a crescut pentru al doilea an, după o scădere constantă în ultimul deceniu. Malnutriția infantilă cronică a scăzut, deși unul din patru copii sub cinci ani este încă afectat. Se preconizează că populația globală va ajunge la peste 9 miliarde până în 2050, ceea ce va conduce la o concurență sporită pentru resursele epuizabile. Aceasta va fi amplificată de impactul accelerat al schimbărilor climatice, al conflictelor și al presiunilor crescânde asupra terenurilor și resurselor naturale, precum și asupra proviziilor de alimente, apă și energie. Aceste provocări vor afecta în mod semnificativ capacitatea sistemului agroalimentar de a oferi o alimentație sănătoasă și hrănitoare unei populații în creștere rapidă.

Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), în special ODD 2, urmăresc să dea un nou impuls și să mobilizeze țările în jurul obiectivelor privind „eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile” până în 2030. În conformitate cu abordarea bazată pe drepturi a UE, inclusiv dreptul la hrană, eradicarea foametei și îmbunătățirea stării nutriționale a celor mai vulnerabili sunt responsabilități-cheie în cadrul noului Consens european privind dezvoltarea². Strategia globală pentru politica externă și de securitate a UE din 2016 subliniază intensificarea în continuare a eforturilor de prevenire a conflictelor și de combatere a cauzelor profunde, cum ar fi lipsa de egalitate, presiunea asupra resurselor și schimbările climatice, având în vedere impactul lor asupra deșertificării, degradării terenurilor, deficitului de apă și crizelor alimentare. Prin aceasta, UE și statele membre sprijină guvernele în desfășurarea de strategii de prevenire și de răspuns durabile care contribuie la consolidarea rezilienței.

UE și statele sale membre continuă să pună un accent special pe transformarea rolului femeilor. O atenție deosebită este acordată promovării unei abordări transformatoriale, care urmărește nu numai îmbunătățirea accesului femeilor la resurse, ci și garantarea egalității de drepturi a femeilor, asigurându-se astfel că intervențiile sunt în beneficiul femeilor și bărbaților și contribuie la capacitatea acestora.

UE și statele sale membre contribuie la susținerea persoanelor vulnerabile din țările partenere prin promovarea creării de locuri de muncă mai bune și a oportunităților de generare a veniturilor. Odată cu lansarea Planului de investiții externe în 2017, UE colaborează cu instituții financiare pentru a lansa sau a reînvi dinamismul economic din țările partenere în scopul de a îmbunătăți creșterea economică echitabilă în economiile rurale. Pentru a aborda în continuare legătura complexă dintre insecuritatea alimentară, sărăcia rurală și migrație, UE își intensifică cooperarea și dialogul în cadrul Parteneriatului UE-Uniunea Africană (UA) și organizează forumuri de afaceri UE-Africa pentru a facilita crearea de posibilități de angajare pentru tineri și femei. Cel mai recent forum a avut loc în noiembrie 2017 în Abidjan, unde accentul a fost plasat pe extinderea parteneriatelor public-privat în domeniul agroindustrial. Un astfel de accent este strâns legat de Fondul fiduciar de urgență pentru Africa în scopul de a aborda cauzele profunde ale instabilității, ale strămutării forțate și ale migrației neregulate și de a contribui la o mai bună gestionare a migrației și a valorificarea oportunităților.

¹ Un cadru de politică al UE în vederea sprijinirii țărilor în curs de dezvoltare în eforturile acestora de a răspunde provocărilor pe care le ridică securitatea alimentară, COM(2010)127.

² JO C201, 30.6.2017.

Promovarea inovării și cercetării este esențială pentru îmbunătățirea sistemelor agricole și alimentare. La Summitul One Planet din 2017, Uniunea Europeană și Fundația Gates au angajat fiecare câte 270 de milioane EUR în perioada 2018-2020 pentru a lucra împreună în ceea ce privește inovarea și cercetarea relevante din punct de vedere climatic în domeniul agriculturii în țările terțe. Agricultură joacă un rol-cheie deoarece acest sector este esențial pentru contribuțiile multor țări stabilite la nivel național (CSN), iar UE și statele sale membre contribuie la sprijinirea sa prin cooperarea în domeniul programelor agricole durabile. Urmând exemplul Franței, UE urmărește să mobilizeze statele membre și alte organizații în vederea atingerii obiectivului de „1 miliard USD”. În plus, Parteneriatul UE-Africa privind cercetarea și inovarea în domeniul securității alimentare și nutriționale și a agriculturii durabile a început să devină operațional, fiind alocată finanțare în cadrul programului Orizont 2020 și prin intermediul schemei de granturi pentru cercetare aferent UA.

Liderii G7 rămân hotărâți să contribuie la scoaterea a 500 de milioane de oameni din foamete și malnutriție până în 2030 și, la Summitul de la Taormina din 2017³, au decis să crească sprijinul lor colectiv pentru securitatea alimentară și nutrițională și pentru agricultura durabilă în Africa subsahariană printr-o serie de acțiuni, inclusiv prin creșterea AOD. Recunoscând că transformarea rurală este un proces critic pentru crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor și asigurarea securității alimentare și nutriționale, în 2017 liderii G20 au lansat inițiativa pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor din zonele rurale, care face parte din Parteneriatul G20.

3. RAPORTARE ȘI PROGRESE

Această secțiune oferă o descriere succintă a plăților privind securitatea alimentară și nutrițională din partea UE și a statelor sale membre, precum și a celor mai recente progrese în ceea ce privește criteriile de performanță ale priorităților politice.

Plăți⁴

În comparație cu primul și cel de al doilea raport, asistența financiară anuală din partea UE și a statelor sale membre pentru securitatea alimentară și nutrițională a crescut la 4 200 de milioane EUR; o creștere de 14,7 % din 2014 și de 24,8 % din 2012. Aceasta reprezintă aproximativ 6 % din totalul asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) în 2016, însă indică o ușoară scădere, de la aproximativ 8 % din AOD în 2012 și 2014⁵.

În timp ce sprijinul acordat inițiativelor globale și furnizării de bunuri publice globale pentru securitatea alimentară și nutrițională rămâne solid (19 % - o scădere de la 25 % în 2014), în 2016 sprijinul la nivel național a crescut de la 66 % la 69 %. Sprijinul regional pentru securitatea alimentară și nutrițională a crescut de la 9 % la 12 %.

Tabelul 1 arată că sprijinul pentru Africa Subsahariană a crescut și mai mult în 2016, reprezentând 53 % din sprijinul acordat pentru securitatea alimentară și nutrițională. În timp ce sprijinul pentru Asia a scăzut într-o oarecare măsură în 2016, sprijinul pentru America Latină și Caraibe și pentru vecinătate a crescut. În ansamblu, nu s-au înregistrat schimbări majore, iar datele arată că, în pofida presiunilor externe și a răspunsurilor în caz de urgență, sprijinul acordat pentru siguranța alimentară și nutrițională rămâne o prioritate principală pentru UE și statele sale membre.

³ <http://www.g7italy.it/en/documenti-altri>

⁴ Trebuie remarcat faptul că multe state membre au plătit fonduri suplimentare cu mult peste sumele totale înregistrate aici. Cu toate acestea, în sensul prezentului raport, sunt reflectate doar plățile de peste 100 000 EUR. În plus, în întreaga UE și în statele sale membre există diferite metodologii de raportare. Cifrele incluse în prezentul raport reflectă doar metodologia specifică pentru acest exercițiu.

⁵ La fel ca rapoartele anterioare, acest al treilea raport - publicat în 2018 - prezintă ultimele cifre oficiale disponibile, care se referă la anul 2016.

Tabelul 1: Distribuția geografică a ajutorului acordat de UE și de statele sale membre pentru securitatea alimentară și nutrițională în 2012, 2014 și 2016

	2012	% 2012	2014	% 2014	2016	% 2016	Variație
Africa subsahariană	1 439	43 %	1 663	45 %	2 242	53 %	74 %
Global	958	28 %	899	25 %	800	19 %	112 %
Asia	593	18 %	539	15 %	509	12 %	106 %
America Latină și Caraibe	231	7 %	225	6 %	285	7 %	79 %
Vecinătate	88	3 %	231	6 %	312	7 %	74 %
Altele	56	2 %	102	3 %	52	1 %	198 %
Total	3 366	100 %	3 659	100 %	4 200	100 %	87 %

Tabelul 2 oferă o imagine de ansamblu asupra plăților, evidențiind numărul de programe, nivelul de sprijin și numărul de țări care au primit asistență. Prioritatea politică 1 continuă să primească cea mai mare parte a sprijinului, deși acesta a scăzut de la 60 % la 50 %, cu creșteri ale sprijinului pentru celelalte cinci priorități politice. În general, numărul programelor a crescut în ultimii doi ani, ca și numărul țărilor care beneficiază de sprijin pentru securitatea alimentară și nutrițională în ceea ce privește intervențiile legate de nutriție și protecție socială. În plus, s-a acordat o atenție deosebită dimensiunii de gen și contribuțiilor la adaptarea la schimbările climatice și la atenuarea acestora. În anul 2016, 57 % din sprijin poate fi considerat ca luând în considerare dimensiunea de gen, 43 % promovează adaptarea la schimbările climatice și 16 % contribuie la eforturile de atenuare a schimbărilor climatice. În ceea ce privește sprijinul global, aproximativ 12 % este dedicat cercetării.

Tabelul 2: Progresele realizate în raport cu criteriile de performanță

Criteriile de performanță	Număr de programe			Sprijin primit			Număr de țări			
	2012	2014	2016	2012	2014	2016	2012	2014	2016	
Anul										
1. Îmbunătățirea rezilienței și a mijloacelor de subzistență a micilor agricultori	1 560	1 822	1 863	2 022	2 137	2 120	108	103	108	
2. Sprijinirea guvernantei eficiente	410	588	632	395	535	698	84	92	87	
3. Sprijinirea agriculturii regionale și a securității alimentare și nutriționale	98	188	228	151	191	226				
4. Consolidarea mecanismelor de protecție socială pentru securitatea alimentară și nutrițională	94	102	123	209	133	254	40	40	44	
5. Îmbunătățirea alimentației	278	341	455	467	504	638	63	64	71	
6. Îmbunătățirea coordonării actorilor umanitari și din domeniul dezvoltării pentru a spori reziliența	63	148	161	122	159	265	18	37	37	
Din care...										
<i>Programe de cercetare</i>	149	154	463	13 %	379	300	493	12 %	69	61 %
<i>Programe care iau în considerare dimensiunea de gen</i>			1 878	54 %			2 404	57 %	97	85 %
<i>Obiectiv principal</i>			155	4 %			171	4 %	51	45 %
<i>Obiectiv semnificativ</i>			1 723	50 %			2 233	53 %	97	85 %
<i>Programele de adaptare la schimbările climatice</i>			1 344	39 %			1 826	43 %	95	83 %
<i>Obiectiv principal</i>			308	9 %			342	8 %	67	59 %
<i>Obiectiv semnificativ</i>			1 036	30 %			1 484	35 %	91	80 %
<i>Programele de atenuare a schimbărilor climatice</i>			598	17 %			693	16 %	89	78 %
<i>Obiectiv principal</i>			82	2 %			75	2 %	40	35 %
<i>Obiectiv semnificativ</i>			516	15 %			618	15 %	86	75 %
	2 503	3 343	3 462		3 366	3 659	4 200		114	

Progresele realizate în ceea ce privește prioritățile politice și criteriile de performanță

Această secțiune include o prezentare generală a eforturilor depuse, iar exemple mai detaliate și mai specifice sunt prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care îl însoțește.

Prioritatea politică 1 continuă să primească cea mai mare parte a atenției, arătând că acest sprijin reprezintă elementul central al cooperării pentru dezvoltare a UE și a statelor sale membre. Eforturile în acest domeniu includ sprijin acordat pentru sporirea rezilienței comunităților rurale, intensificarea durabilă a producției, finanțarea dezvoltării sectorului agroalimentar, agricultura inteligentă din punct de vedere climatic și sprijin pentru aducerea științei în prim-planul cooperării pentru dezvoltare în agricultură, în special pentru a încuraja inovarea în vederea unui impact sporit. Multe proiecte vizează transformarea rurală și abordările teritoriale și contribuie la sprijinirea creării de locuri de muncă decente în zonele rurale - în special pentru femei și tineri.

Prioritatea politică 2 demonstrează că guvernanta eficientă rămâne un domeniu-cheie de sprijin. În anul 2017, UE a colaborat cu FAO pentru a găzdui un eveniment și pentru a sărbători cea de a cincea aniversare a adoptării Orientărilor voluntare privind guvernanta responsabilă a proprietății funciare, a locurilor de pescuit și a pădurilor și pentru a prezenta progresele realizate în aplicarea acestora. UE și statele sale membre sunt susținătoare fervente ale unor inițiative precum diversele comunități economice regionale și Programul general pentru dezvoltarea agriculturii în Africa (PGDAA).

În cadrul **priorității politice 3**, sprijinul acordat inițiativelor regionale a crescut treptat în ultimii ani, cum ar fi prin sprijinirea programelor regionale în domeniul pescuitului și prin sprijinul suplimentar acordat pentru consolidarea capacității pentru măsuri sanitare și fitosanitare regionale.

În timp ce **prioritatea politică 4** a înregistrat o scădere a plăților în ultimul raport, prezentul raport poate demonstra o creștere substanțială a sprijinului pentru mecanismele de protecție socială (cu 121 de milioane EUR mai mult), precum și a numărului de programe și de țări în care parteneriatele UE și/sau ale statelor membre sunt înfloritoare.

În cadrul **priorității politice 5**, prin consolidarea unei abordări comune multisectoriale de sprijin pentru combaterea subnutriției, eforturile au continuat, în mod constant din 2014, să încurajeze colaborarea privind promovarea angajamentului și a conducerii la nivel național și să promoveze asumarea răspunderii la nivel național și la nivel global pentru sprijinul acordat de UE și de statele membre.

Prioritatea politică 6 a primit o atenție meritată, cu o creștere de 107 milioane EUR față de 2014. Raportul global privind crizele alimentare 2018 a arătat că aproape 124 de milioane de persoane se aflau într-o situație de criză alimentară și a demonstrat necesitatea de combatere a factorilor de insecuritate alimentară. În conformitate cu Strategia globală a UE și cu activitățile statelor membre în ceea ce privește operaționalizarea legăturii dintre aspectele umanitare, dezvoltare și pace, UE colaborează cu alți parteneri din Rețeaua globală împotriva crizelor alimentare pentru analize comune și răspunsuri coordonate.

Tabelul 3: Exemple specifice de intervenții care dau rezultate

Prioritatea politică 1	Germania susține reziliența și mijloacele de subzistență ale micilor proprietari în peste 81 de țări. Prin Programul global al centrelor de inovare verde (parte a inițiativei <i>One World – No Hunger</i>) au fost instruiți 600 000 de mici agricultori (40 % femei, 30 % tineri) și s-a înregistrat o creștere a productivității de 35 %. În Etiopia, Austria a ajutat 348 513 agricultori (din care 23,6 % sunt femei) să-și îmbunătățească productivitatea agricolă, iar peste 6 000 de gospodării au beneficiat de măsuri de reabilitare în bazine hidrografice și 52 din 78 de persoane chestionate au reușit să economisească în numerar.
Prioritatea politică 2	Ca parte a inițiativei <i>America Latina y Caribe sin Hambre</i> , Spania a fost un partener activ prin promovarea grupului parlamentarilor împotriva foametei ca unul dintre principalii actori ai guvernantei securității alimentare și nutriționale.

Prioritatea politică 3	Italia a sprijinit dezvoltarea comunităților de coastă din zona mediteraneană, reușind să sprijine 2 000 de pescari prin granturi colective, femei cu 60 de burse pentru înființarea unor servicii alimentare, formarea a 500 de pescari, crearea a 3 asociații de pescari/agricultori și construirea unui port pentru 100 de bărci de pescuit.
Prioritatea politică 4	Irlanda a contribuit la programul productiv de stabilire a unui dispozitiv de siguranță în Etiopia prin care 10 200 000 de persoane au primit asistență alimentară ca răspuns la seceta din 2016 cauzată de El Nino.
Prioritatea politică 5	Belgia a susținut lanțuri valorice pentru pui și floarea soarelui în două raioane din nordul Tanzaniei, unde veniturile beneficiarilor au crescut cu 24 % în pofida secetelor din perioada 2009-2010. Consumul de ouă și de pui a crescut, de asemenea, în mod semnificativ în gospodăriile beneficiare, ceea ce are un efect pozitiv asupra valorii nutritive a alimentelor pentru toți membrii familiei, în special pentru copii.
Prioritatea politică 6	Franța a susținut un proiect de reziliență în sud-estul Senegalului, care a arătat că o serie de creșteri ale producției de alimente și asistența alimentară au însemnat că, în prezent, 61 % din participanții la program au un punctaj acceptabil privind consumul alimentar bazat pe clasificarea PAM, comparativ cu 36 % pentru neparticipanți. Regatul Unit, împreună cu Comisia și alții, au contribuit la dezvoltarea cu succes a clasificării insecurității alimentare cronice din Cadrul integrat al clasificării fazelor securității alimentare (IPC), pentru a susține luarea de decizii bazate pe dovezi cu privire la securitatea alimentară.

Coordonare, complementaritate și coerență

Noul Consens european privind dezvoltarea plasează programarea în comun (PC) în centrul eforturilor UE de punere în aplicare a Agendei 2030 și de sprijinire a planurilor naționale de dezvoltare ale țărilor partenere prin îmbunătățirea coordonării și a coerenței asistenței pentru dezvoltare a UE și a statelor membre. PC a înregistrat progrese semnificative, cu 45 de țări care au parcurs pași concreți în direcția procesului de PC și 17 țări care au făcut primii pași în implicarea în PC. De la 10 documente de PC la sfârșitul anului 2014, numărul documentelor de PC a crescut la 26 în februarie 2018. În Laos și Senegal, PC își dovedește valoarea adăugată de câțiva ani, obținându-se rezultate semnificative în domenii-cheie precum securitatea alimentară și nutrițională.

Caseta 1: Programarea comună a UE în Senegal

Începând cu 2013, UE și statele sale membre s-au implicat în programarea comună în Senegal. Al doilea document de programare în comun care vizează perioada 2018-2023, în conformitate cu Planul pentru un Senegal emergent, a fost aprobat recent. Analiza comună a arătat că, în pofida unor realizări pozitive în lupta împotriva malnutriției din ultimii ani, problema rămâne o preocupare majoră în țară. Procesul de programare în comun abordează aceste provocări, concentrându-se pe interdependența dintre nutriție, securitatea alimentară și agricultură, în special în zonele rurale. UE, Franța, Italia și Spania lucrează în comun pentru a sprijini securitatea alimentară și lupta împotriva malnutriției.

Caseta 2: Programarea comună a UE în Laos

Programarea în comun în Laos a fost lansată în 2012 și a condus la o strategie comună de tranziție pentru perioada 2014-2015. În urma acestei prime faze, UE și șapte state membre plus Elveția au aprobat programarea comună europeană pentru Republica Populară Democrată Laos pentru perioada 2016-2020. Nutriția reprezintă unul dintre cele șapte sectoare prioritare ale strategiei, în care UE lucrează în comun, în principal cu Franța, Germania și Elveția. Programarea comună în Laos este un exemplu excelent în ceea ce privește modul în care UE+ sprijină politica de nutriție a Laosului și asigură importanța nutriției în cadrul altor sectoare. Pentru a ilustra acest lucru, UE și Franța sprijină în comun intervențiile prioritare în ceea ce privește lanțurile valorice sensibile din punct de vedere al nutriției și serviciile de consiliere rurală, în timp ce UE și Germania sprijină în comun investițiile în infrastructura de apă potabilă curată.

4. RAPORTAREA REZULTATELOR

Există un număr mare de rezultate raportate de UE și de statele sale membre, care arată impactul pe teren. O selecție este prezentată în tabelul 4. Țările de Jos, Regatul Unit și Comisia continuă să furnizeze date agregate din programele lor și prezintă o serie de rezultate corporative. Deși sunt în desfășurare eforturi care urmăresc o eficientizare a metodologiilor de măsurare și de raportare a impactului la un nivel agregat, rămân unele provocări. Rezultatele prezentate mai jos nu ar trebui considerate complete sau comparative, ci ar trebui înțelese mai degrabă ca o descriere succintă a diferitelor metodologii, vizând perioade diferite de timp și în funcție de criterii diferite. Activitatea continuă privind indicatorii comuni și aplicarea de metodologii eficiente în contextul rapoartelor privind ODD va consolida în continuare acest proces.

Tabelul 4: Impactul pe teren

Țările de Jos (2017)	Regatul Unit	Comisia (2013-2017)
<p>33 700 000 de persoane subnutrite au beneficiat de asistență, dintre care aproximativ 15 500 000 au avut beneficii, în mod demonstrabil, sub forma unui aport alimentar îmbunătățit;</p> <p>7 370 000 de ferme familiale ale unor mici agricultori au beneficiat de sprijin, dintre care 1 950 000 au beneficiat în mod demonstrabil de o creștere a productivității și/sau a veniturilor, iar 1 590 000 au obținut un acces mai bun la piețe;</p> <p>Au fost îmbunătățite 1 360 000 de hectare de teren agricol, din care 366 890 prin practici mai eficiente din punct de vedere ecologic, iar 179 360 hectare au devenit mai rezistente la presiuni și șocuri;</p> <p>1 220 000 de fermieri au obținut garantarea proprietății funciare.</p>	<p>În 2015-2017, 26 300 000 de copii sub cinci ani și femei însărcinate au fost sprijiniți prin programe relevante din punct de vedere al nutriției (dintre care 15 200 000 erau femei sau fete);</p> <p>În anii 2016-2017, Regatul Unit a sprijinit proiecte de investiții în sectorul agroalimentar de care au beneficiat peste 2 milioane de fermieri din țările în curs de dezvoltare;</p> <p>Din 2011-2015, 8 900 000 de persoane (inclusiv 4 600 000 de femei) au primit sprijin prin intermediul programelor de transferuri de numerar;</p> <p>Din 2011-2015, 3 700 000 de persoane (inclusiv 1 900 000 femei) au beneficiat de asigurarea securității alimentare;</p> <p>În perioada 2011-2015, 6 100 000 de persoane (inclusiv 3 000 000 de femei) au fost sprijinite să-și consolideze drepturile asupra terenurilor și drepturile de proprietate.</p>	<p>11 976 000 de femei la vârsta de reproducere și copii sub cinci ani au beneficiat de programe legate de nutriție;</p> <p>14 159 000 de persoane afectate de lipsa de securitate alimentară au primit asistență prin transferuri sociale;</p> <p>pe 3 675 000 de hectare au fost aplicate practici de gestionare durabilă a terenurilor;</p> <p>3 841 000 de persoane au primit servicii de consiliere rurală pentru a aduce valoare adăugată produselor lor și pentru a îmbunătăți legăturile dintre agricultori și piață;</p> <p>815 000 de persoane au fost sprijinite în demersurile de garantare a proprietății funciare în sprijinul unor mijloace de subzistență durabile.</p>

5. ORIENTARE TEMATICĂ

Astfel cum a solicitat Consiliul în 2016, prezentul raport tratează mai aprofundat două teme specifice.

Abordări rezistente la schimbările climatice

Agricultura este unul dintre sectoarele cele mai grav afectate de schimbările climatice. UE și statele sale membre promovează o dezvoltare agricolă care servește unor scopuri multiple de îmbunătățire a bazei de resurse naturale și a mediului, de combatere a schimbărilor climatice, precum și de creștere a productivității terenurilor și a forței de muncă și de stimulare a aprovizionării cu alimente. Aceasta are efecte reciproc avantajoase prin crearea de venituri și de oportunități decente de angajare. În 2014, 38 % din întreg sprijinul

acordat pentru securitatea alimentară și nutrițională a contribuit la adaptarea la schimbările climatice. În 2016, acesta a crescut la 43 %.

UE și statele sale membre protejează integrarea aspectelor legate de climă în programele lor existente de dezvoltare agricolă și promovează măsuri specifice de adaptare și diminuare în acest sector. Prin gestionarea durabilă a resurselor naturale, intensificarea agroecologică a agriculturii familiale, planificarea durabilă a zonelor rurale și gestionarea riscurilor, abordările rezistente la schimbările climatice sunt integrate în programe. Se oferă consultanță, informații, tehnologii adoptate la nivel local și sprijin pentru infrastructură, permițând țărilor partenere să devină mai rezistente la presiunile și șocurile climatice. Împreună, statele membre și UE sprijină cu tărie, de asemenea, cercetarea și învățarea cu privire la practicile agricole rezistente la schimbările climatice, prin intermediul CGIAR și al altor programe de cercetare. În aprilie 2018, acestea au susținut, de asemenea, o dezbateră în cadrul unui simpozion FAO privind rolul agroecologiei în construirea unui sistem agroalimentar durabil.

Acest aspect este strâns legat de sprijinul acordat pentru CSN ale țărilor partenere și de monitorizarea, raportarea și verificarea în cadrul CCONUSC. Organizațiile și fondurile internaționale, cum ar fi FIDA, Fondul verde pentru climă și Fondul global de mediu, sunt sprijinite de UE și de statele sale membre pentru a stimula atenuarea și adaptarea la toate nivelurile.

Caseta 3: Sprijinirea cercetării și a învățării cu privire la tehnologiile agricole care iau în considerare alimentația și sunt rezistente la schimbările climatice

UE și statele sale membre continuă să se concentreze pe rolul micilor agricultori, în special al femeilor, în cadrul sistemelor alimentare durabile și să sprijine cercetarea și învățarea în domeniul tehnologiilor și tehnicilor agricole care iau în considerare alimentația și sunt rezistente la schimbările climatice, prin intermediul centrelor de cercetare și al programelor de cercetare CGIAR. Se depun eforturi pentru a integra tehnicile locale și a valorifica efectele de agromediu și socio-economice ale practicilor.

Caseta 4: Proiectul de gestionare a resurselor de apă din așezările rurale din Nepal

Proiectul a fost demarat în 2006, cu finanțare comună din partea Finlandei și a Nepalului. Proiectul se află în prezent în cea de a treia fază, care va dura până în 2022 și are drept scop îmbunătățirea bunăstării și reducerea sărăciei în comunitățile din zonele rurale prin gestionarea durabilă a resurselor locale de apă. Unele dintre rezultate includ: alimentarea cu apă a populației în conformitate cu standardele naționale pentru 144 000 de beneficiari; condiții de salubritate de bază, inclusiv toalete de uz casnic pentru 358 000 beneficiari; irigații pentru 28 000 de beneficiari; energie electrică prin microhidrocentrale pentru 41 000 de beneficiari; aragazuri îmbunătățite pentru 67 000 de beneficiari; și mijloace de subsistență de bază prin gestionarea grădinii pentru 164 000 de beneficiari.

Practici agricole care iau în considerare alimentația

Subnutriția și malnutriția reprezintă obstacole majore în calea dezvoltării, fiind o povară pe tot parcursul vieții. Intervențiile agricole concepute în mod corespunzător pot juca un rol-cheie în furnizarea de soluții durabile pentru accesul la alimente și la un regim alimentar de calitate. Agricultură care ia în considerare alimentația reprezintă o abordare care urmărește să asigure producerea unei varietăți de alimente accesibile, nutritive, adecvate din punct de vedere cultural și sigure, în cantități și calități adecvate pentru a satisface într-o manieră durabilă nevoile alimentare ale populației.

UE și statele sale membre și-au reunit forțele pentru a adopta o înțelegere mai cuprinzătoare și o abordare multisectorială. Acestea lucrează în comun la: elaborarea de politici și strategii agricole care iau în considerare alimentația și care au în prim-plan femeile, în țări cu niveluri mari de subdezvoltare; punerea în aplicare a politicilor și strategiilor naționale care iau în considerare alimentația, prin consolidarea competențelor și a know-how-ului; monitorizarea programelor, inclusiv prin includerea indicatorilor privind diversitatea alimentară, precum și a indicatorilor de accesibilitate; și dovezi mai solide pentru abordările cele

mai eficiente din punct de vedere al costurilor, referitoare la rentabilitatea investițiilor în alimentație în sectorul agricol.

Exemple de practici agricole care iau în considerare alimentația includ promovarea unor lanțuri valorice care la rândul lor iau în considerare alimentația, abordări inovatoare de îmbogățire a alimentelor, diversificarea locală bogată în nutrienți și componente referitoare la grădina ale proiectelor de dezvoltare rurală în țările în care se adoptă o abordare cuprinzătoare pentru dezvoltarea mijloacelor de subsistență în cadrul comunităților. Actorii locali și naționali sunt încurajați să se implice, iar poziția lor de lider este favorizată în ceea ce privește promovarea practicilor de producție durabile, cum ar fi agricultura ecologică, gestionarea durabilă a pășunilor și combaterea integrată a dăunătorilor. Sprijin pentru agricultura care ia în considerare alimentația este acordat, de asemenea, către CGIAR.

UE și statele sale membre sprijină activitatea UNICEF în ceea ce privește alimentația comunitară și se aliniază mișcării Scaling Up Nutrition. În ceea ce privește spațiul public-privat, sprijinul continuu pentru Alianța globală pentru o alimentație îmbunătățită (GAIN) acordat de către o serie de state membre se concentrează pe îmbunătățirea rezultatelor privind alimentația pentru cei săraci din țările cu venituri mici și mijlocii prin soluții bazate pe piață în sistemul alimentar.

6. CONSTATĂRI GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Prin prezentarea situației ultimelor lor plăți în valoare de 4 200 de milioane EUR în 2016, precum și prin angajamentul lor politic, UE și statele sale membre au demonstrat că aspectele-cheie privind securitatea alimentară și nutrițională se regăsesc în mod consecvent pe agendele globale și că eforturile au fost intensificate în numeroase țări pentru a îmbunătăți rezultatele privind nutriția și a favoriza mijloacele de trai mai bune în sectorul agricol. Analiza prezentată în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport demonstrează importanța următoarelor aspecte:

- 1. menținerea securității alimentare și nutriționale în centrul cooperării pentru dezvoltare cu scopul de a aborda problemele sistemice din sistemul alimentar global și provocările la adresa dezvoltării în care sectorul alimentar și agricol joacă un rol-cheie.** Ca actor global, UE și statele sale membre trebuie să continue să definească agenda internațională și să colaboreze cu toți partenerii pentru a aborda provocările actuale și viitoare;
- 2. continuarea eforturilor comune de construire a unei abordări strategice în privința crizelor alimentare, ținând cont de legătura dintre aspectele umanitare, de dezvoltare și de pace, precum și consolidarea rețelei globale împotriva crizelor alimentare în vederea unei analize comune, a unei alocări strategice comune a resurselor și a unor răspunsuri coordonate;**
- 3. continuarea eforturilor de definire a unei viziuni comune privind nutriția și a unei înțelegeri a conceptului de agricultură orientată spre nutriție împărtășită de către UE și statele sale membre, contribuind astfel la susținerea tuturor modalităților potențiale prin care agricultura ar avea un impact asupra nutriției;**
- 4. sporirea atenției pe care UE și statele sale membre o acordă rolului esențial al agriculturii în ceea ce privește schimbările climatice, astfel cum se precizează în CCONUSC, precum și în ceea ce privește atingerea ODD.** Sprijinul ar putea rezulta din lucrările în curs de desfășurare privind punerea în aplicare a Acordului de la Paris, cum ar fi Lucrarea comună privind agricultura de la Koronivia și alte angajamente relevante de a sprijini țările să își realizeze CSN;
- 5. creșterea sprijinului pentru femei în abordarea securității alimentare și nutriționale la nivel național și local. O atenție suplimentară ar putea fi acordată identificării mai bune a contribuțiilor femeilor.** Eforturile ar putea fi axate, de asemenea, pe abordări care vizează

femeile, sunt în beneficiul lor și contribuie la capacitatea acestora, iar UE și statele sale membre ar putea prezenta, în mod sistematic, rapoartele cu privire la indicatorii relevanți, defalcând informațiile în funcție de sexe;

6. **accelerarea lucrărilor privitoare la un lanț de rezultate și la indicatori comuni pentru monitorizarea progreselor și rezultatelor la nivel agregat.** Ar fi util să se arate modul în care UE contribuie la realizarea obiectivelor ODD2. Cunoștințele și orientările privind măsurarea impactului trebuie să fie adecvate pentru a fi utilizate de către toate persoanele, inclusiv de sectorul privat;
7. **îmbunătățirea capacităților de cercetare naționale și regionale în domeniul agriculturii care să conducă la inovare prin parteneriate.** Acest efort ar putea promova inovarea inteligentă din punct de vedere al dezvoltării în agricultură, în special prin dezvoltarea capacităților și prin parteneriate, cum ar fi programul DeSIRA (*Development-Smart Innovation through Research in Agriculture*);
8. **integrarea într-o măsură mai mare a aspectelor legate de ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor din mediul rural în dialogul în materie de politici, în investițiile în crearea de locuri de muncă și în oportunitățile de formare, precum și asigurarea faptului că aspectele legate de tineret se regăsesc în politici și în proiecte în toate fazele.** Eforturile depuse de statele membre ale UE, precum și prin Planul de investiții externe și prin Fondul fiduciar pentru Africa ar trebui continuate și extinse și, eventual, corelate cu inițiativele G20;
9. **promovarea comerțului agricol regional prin sprijinirea eforturilor existente în vederea unei abordări durabile a sistemelor alimentare.** Aceasta include conectarea fermierilor la piețe, susținerea drepturilor omului și a drepturilor lucrătorilor, precum și protejarea drepturilor comunităților locale prin aplicarea principiilor pentru investiții agricole responsabile și prin punerea în aplicare a Orientărilor opționale privind guvernanta responsabilă a proprietății funciare, a locurilor de pescuit și a pădurilor;
10. **colaborarea cu toți actorii legitimi din sistemul alimentar cu privire la consolidarea instituțiilor și proceselor globale pentru a ghida transformarea durabilă a sistemelor alimentare, prin consolidarea cooperării și a coerenței, precum și prin consolidarea acțiunilor bazate pe dovezi.**